

بررسی وضوح فضایی نقشه‌های تبخیر و تعرق واقعی در حوضه زاینده‌رود

ابوالفضل رنجبر^۱

مینا اrst^۱

سید حجت موسوی^۲

خدایار عبدالهی^۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۸/۱۱/۲۰

تاریخ دریافت مقاله: ۹۸/۰۶/۲۲

چکیده

تبخیر و تعرق به عنوان عامل مهم در اتلاف آب در مناطق خشک و نیمه خشک، پدیده پیچیده‌ای است که به عوامل و داده‌های زیادی بستگی دارد. بنابراین برآورد دقیق میزان آن، بسیار مشکل و پرهزینه است. هدف از این مطالعه، بررسی اثرات ریزمقیاس‌نمایی کوکریجنگ دمای سطح زمین (LST)، برای برآورد تبخیر و تعرق واقعی (AET)، در ژوئن ۲۰۱۷ در حوضه زاینده‌رود است. در این راستا، در روش اول، ریزمقیاس‌نمایی کوکریجنگ به محصول LST حاصل از ماهواره MODIS اعمال شد. سپس با استفاده از سیستم بیلان انرژی سطح (SEBS)، AET روزانه با وضوح متوسط (۲۵۰ متری) به دست آمد. در روش دوم، نقشه AET به وضوح متوسط (۲۵۰ متری) ریزمقیاس‌نمایی شد. اعتبار سنجی با استفاده از محصولات حاصل از ۸ Landsat صورت پذیرفت. نتایج نشان داد مقادیر میانگین AET-SEBS ریزمقیاس‌نمایی (۱۲/۵۶mm/day) و AET مرجع (۱۳/۱۱mm/day) دارای اختلاف ناچیز هستند. RMSE میان AET مرجع و AET ریزمقیاس‌نمایی شده برابر با ۱/۶۶ میلیمتر/روز (r = ۰/۷۳) و میان LST مرجع و ریزمقیاس‌نمایی شده معادل ۴/۳۶K (r = ۰/۷۸) بود. این مطالعه نشان داد که مقادیر AET حاصله از دو روش ریزمقیاس‌نمایی، مشابه یکدیگر هستند، اما AET بدست آمده از LST ریزمقیاس‌نمایی شده، یک تغییرپذیری فضایی بالاتری را از خود نشان می‌دهد. مقایسه AET-SEBS با AET حاصل از روش پمن-مانتیث-فانو نشان دهنده برابر با ۲/۲۶ است. بنابراین LST اثر زیادی در تولید نقشه‌های AET از روی تصاویر سنجش از دور دارد و ریزمقیاس‌نمایی کوکریجنگ برای ارائه نقشه‌های AET روزانه با وضوح فضایی متوسط مفید بوده است. در مجموع یافته‌های پژوهش نشان داد با به کارگیری روش ریزمقیاس‌نمایی و SEBS، می‌توان تبخیر و تعرق واقعی را در حوضه زاینده‌رود و برای مناطق خشک و نیمه خشک با دقت مطلوب محاسبه نمود.

واژه‌های کلیدی: الگوریتم SEBS، پوشش گیاهی، تبخیر و تعرق واقعی، ریزمقیاس‌نمایی، سنجش از دور.

۱- دانشجوی دکتری بیابان‌زادایی، دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین، دانشگاه کاشان Minaarast24@gmail.com

۲- دانشیار گروه بیابان‌زادایی، دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین، دانشگاه کاشان (نویسنده مسئول) aranjbar@kashanu.ac.ir

۳- استادیار گروه مهندسی طبیعت، دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین، دانشگاه شهرکرد Kabdolla2010@gmail.com

۴- استادیار گروه جغرافیا و اکوتوریسم، دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین، دانشگاه کاشان hmousavi15@gmail.com

۱- مقدمه

سنجش از دور^۱ (RS) و به صورت فضایی، بیلان انرژی سطح است، که اطلاعات را از منابع مختلفی چون تصاویر RS و داده‌های هواشناسی زمینی، ترکیب می‌کنند (لوپز و همکاران، ۲۰۱۹: ۶۹۳۵). این مطالعه ET را بعنوان یک متغیر فضایی بررسی می‌کند و مهم است که توزیع فضایی آن را در مقیاس‌های فضایی مختلف شناخت. به علاوه مدل‌های AET مبتنی بر RS، AET را از مقیاس‌های میدانی به مقیاس‌های منطقه‌ای در رزولوشن‌های فضایی و زمانی مختلف برآورد می‌کنند (گودا و همکاران^۲: ۲۰۰۷؛ ۲۲۵). در این زمینه، مدل‌های متعددی برای برآورد AET توسعه یافته‌اند مانند METRIC^۳، الگوریتم بیلان انرژی سطح برای زمین (SEBAL)^۴، بیلان انرژی سطحی ساده‌سازی شده^۵ (SSEBS)، سیستم بیلان انرژی سطحی^۶ (SEBS). همه این مدل‌ها به داده‌های حاصله از نوارهای حرارتی سنسورهای ماهواره‌ای نیاز دارند. الگوریتم بیلان انرژی سطح یکی از مهمترین و پرکاربردترین روش‌های محاسبه بیلان انرژی برای برآورد تبخیرتعرق واقعی با استفاده از داده‌های سنجش از دور است (اجگ و همکاران^۷: ۲۰۱۹؛ ۶۵؛ سنی و همکاران^۸: ۲۰۰۷؛ ۹۱۲).

نقشه‌های روزانه AET برآورد شده از داده‌های RS بسیار درشت هستند، زیرا اندازه پیکسل‌ها معمولاً به قدری بزرگ هستند که تغییرپذیری فضایی موجود در حوضه‌های مختلف را با توجه به خطاهای خوبی ارائه دهنند (رائو و همکاران^۹: ۲۰۱۷؛ ۱۸۱). خطاهای ناشی از پیکسل‌هایی است که دارای پوشش گیاهی متنوع، شرایط زیری و مقادیر رطوبت خاک و .. مختلف هستند (زابو و همکاران، ۲۰۱۹: ۶۲۷).

تصاویر با وضوح فضایی بالا، ابزاری را برای شناسایی دقیق‌تر جزئیات و متغیر در فضا فراهم می‌کنند، در حالی که

ترکیب دو فرآیند جداگانه از دست رفتن آب از سطح خاک و آب‌های آزاد به صورت تبخیر و از گیاه به صورت تعرق، را تبخیرتعرق می‌نامند. تبخیر و تعرق، یکی از بخش‌های مهم در بیلان چرخه آب است (زابو و همکاران، ۲۰۱۹: ۶۲۶). بیشتر مساحت ایران را مناطق خشک و نیمه خشک تشکیل می‌دهد. از طرفی میزان متوسط بارندگی در ایران حدود یک سوم متوسط بارندگی جهانی می‌باشد. این عوامل، اهمیت و ضرورت استفاده بهینه از آب و پیش‌بینی دقیق میزان تبخیرتعرق واقعی در کاربردهای مختلف از جمله کشاورزی و مدیریت منابع آب، اعم از برنامه‌ریزی آبیاری و مدل سازی رشد گیاه را نشان می‌دهد (لوپز و همکاران، ۲۰۱۹: ۶۹۳۴). بنابراین تعیین دقیق تبخیرتعرق واقعی، به دلیل اهمیت آن، همواره یکی از دغدغه‌های متخصصان است. با توجه به محدود بودن تعداد ایستگاه‌های هواشناسی و بالا بودن هزینه و زمان جمع‌آوری اطلاعات زمینی، استفاده از تکنیک‌های سنجش از دور و تصاویر ماهواره‌ای، در صورت برخورداری از خروجی دقیق و مناسب، می‌تواند ابزار مناسبی برای تعیین تبخیرتعرق واقعی^{۱۰} (AET) باشد (بریسکو و همکاران^{۱۱}: ۲۰۱۴؛ ۳۱۶). تولیدات ماهواره‌ای معمولاً به تصاویر با وضوح فضایی کم (دقیق پایین)، متوسط و خوب (دقیق بالا) تقسیم می‌شوند. تصاویر با وضوح زمانی و فضایی بالا برای ارائه نقشه‌های AET در سطح یک حوضه مفید هستند (ها و همکاران^{۱۲}: ۲۰۱۲؛ ۱۰۲). تولید نقشه‌های AET روزانه با رزولوشن فضایی بالا چالش‌برانگیز است، به دلیل آنکه تنها نوارهای حرارتی با وضوح ضعیف از سنسورهای ماهواره‌ای در رزولوشن زمانی مورد نیاز، در دسترس هستند (ها و همکاران، ۲۰۱۲: ۱۰۳).

یکی از روش‌های برآورد AET، با استفاده از داده‌های

6- Remote Sensing

7- Gowda et al

8- Mapping evapotranspiration with internalized calibration

9- Surface Energy Balance Algorithm for Land

10- Simplified Surface Energy Balance

11- Surface Energy Balance System

12- Ochege et al

13- Senay et al

14- Rao et al

1- Szabó et al

2- Lopez et al

3- Actual Evapotranspiration

4- Brisco et al

5- Ha et al

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (جغرافیا)

بررسی وضوح فضایی نقشه‌های تبخیر و تعرق واقعی در... / ۱۳۱

تصاویر سنجنده^۱ MODIS دارای قدرت تفکیک زمانی روزانه است، اما قدرت تفکیک مکانی پایین آن باعث شده کارایی آن برای کاربردهای محیطی محدود شود (کارولین و همکاران،^۲ ۲۰۱۵: ۳۷). بنابراین پایش فرآیندهای محیطی مانند AET با قدرت تفکیک زمانی و مکانی بالا، توسط سنجندهای واحد امکان پذیر نیست. به همین دلیل روش‌های ترکیبی و استفاده از ریزمقیاس نمایی برای افزایش قدرت تفکیک مکانی داده‌ها مفید هستند (اتکینسون،^۳ ۲۰۱۳: ۱۰۸).

اولین نمونه‌ها از این روش، شامل ریزمقیاس نمایی باندهای حرارتی 7 Landsat بود، که با استفاده از شاخص NDVI^۴، به عنوان یک متغیر-همبسته و یک پارچه‌سازی نقشه‌برداری با وضوح فوق العاده برای ارزیابی ET در مقیاس‌های میدانی با استفاده از تلفیق تصویر بوده است (ماهور و همکاران، ۲۰۱۵: ۳؛ روذرگوئنگالیانو و همکاران،^۵ ۲۰۱۲: ۵۱۸-۶۰۱).

هدف از این مطالعه، بررسی اثر ریزمقیاس نمایی^۶ LST با استفاده از روش کوکریجنگ در برآورد AET با استفاده از محصول SEBS در حوضه زاینده‌رود است. در این تحقیق، از ریزمقیاس نمایی کوکریجنگ برای افزایش وضوح باندهای حرارتی تصاویر RS استفاده می‌شود. علاوه بر این، مدل SEBS به منظور برآورد AET با استفاده از داده‌های تصویر ماهواره‌ای و اطلاعات اقلیمی مورد استفاده قرار می‌گیرد و با روش پنمن- ماننتیث- فائو از آمار موجود در ایستگاه هواشناسی منطقه مورد مطالعه، ارزیابی و مقایسه می‌شود.

۱- منطقه مورد مطالعه

۲- مواد و روش‌ها

حوضه زاینده‌رود بین طول و عرض جغرافیایی^۷ ۲۴°-۵۳°-۰۲°-۵۰° شرقی و^۸ ۱۲°-۳۱°-۴۲°-۳۳° شمالی در مرکز ایران قرار دارد (نگاره ۱). این حوضه با مساحتی برابر با ۱۵۱۸ km^۹ در

تصاویر با وضوح زمانی بالا کمک می‌کند تا تغییرات AET را در طول زمان و برای مقیاس‌های میدانی مختلف درک کنیم. در ژئواستاتیک، مقیاس، معادل با اندازه پشتیبانی است و انتقال مقیاس، به معنای تغییر پشتیبانی است. پشتیبانی برای تصاویر RS معادل با ردپای پیکسل است (ماهور و همکاران،^{۱۰} ۲۰۱۷: ۵۹).

ریزمقیاس نمایی، اندازه پشتیبانی مساحت پیکسل را کاهش می‌دهد، در نتیجه رزولوشن فضایی یک تصویر را افزایش می‌دهد که نوعی تفکیک شدگی است (تنگ و همکاران،^{۱۱} ۲۰۱۵: ۱۷۶). روش‌های تفکیک، به دو گروه روش‌های ریزمقیاس نمایی مبتنی بر مقیاس سنتی و روش‌های تلفیق تصویر، دسته‌بندی می‌شوند و هدف هر دو روش افزایش خواص طیفی و وضوح فضایی تصاویر، می‌باشد (ها و همکاران،^{۱۲} ۲۰۱۲: ۱۰۳). روش‌های ریزمقیاس نمایی با حفظ خواص رادیومتری تصویر، بوسیله مدل‌های زمین‌شناسی، یک تصویر با وضوح فضایی درشت را به تصویر با وضوح فضایی ریزتر، تبدیل می‌کنند. در روش تلفیق تصویر، از دو یا چند تصویر استفاده می‌شود، تا به طور همزمان، به تصاویر با وضوح فضایی و طیفی بالا دست یابد (ها و همکاران،^{۱۳} ۲۰۱۳: ۱۳۴). بسیاری از ماهواره‌هایی که قدرت تفکیک مکانی بالایی دارند در مقایسه با ماهواره‌هایی که قدرت تفکیک زمانی دارند، دارای طیفی پایین‌تر هستند (املیانو^{۱۴} و همکاران،^{۱۵} ۲۰۱۳: ۲۰۱۳). به طور مثال تصاویر ماهواره‌ی لندست، با توجه به قدرت تفکیک مکانی بالا در بسیاری از کاربردهای محیطی همچون تهیه نقشه‌های تبخیر تعرق استفاده می‌شود. با توجه به قدرت تفکیک زمانی^{۱۶} ۱۶ روزه و احتمال پوشش ابر در تصاویر لندست، در استفاده از این تصاویر به منظور پایش تغییرات دینامیکی از سطح زمین محدودیت وجود دارد (گانو و همکاران،^{۱۷} ۲۰۰۶: ۲۰۰۶؛ روی و همکاران،^{۱۸} ۲۰۰۸: ۳۱۱۸). به علاوه

6- The Moderate-resolution Imaging Spectroradiometer

7- Caroline et al

8- Atkinson

9- Normalized Difference Vegetation Index

10- Rodriguez-Galiano et al

11- Land Surface Temperature

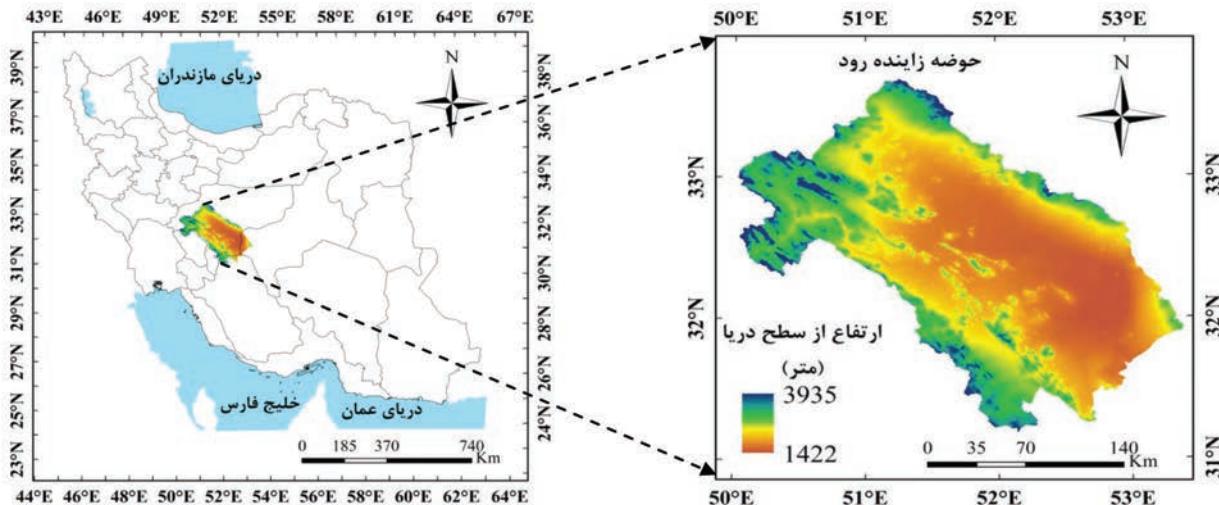
1- Mahour et al

2- Tang et al

3- Emelyanova et al

4- Gao et al

5- Roy et al



نگاره ۱: محدوده حوضه زاینده رود در ایران (چپ)، نقشه خطوط ارتفاعی حوضه زاینده رود (راست)

۳-۲- روش‌ها

روش مورد مطالعه در این تحقیق شامل سه مرحله است. اولین گام اعمال ریزمقیاس‌نمایی کوکریجینگ شده روی محصول MODIS LST رزولوشن درشت، برای برآورد AET رزولوشن متوسط روزانه با استفاده از SEBS می‌باشد.

گام دوم ریزمقیاس‌نمایی AET رزولوشن درشت در وضوح فضایی ۲۵۰ متری است. محصول MODIS NDVI به عنوان یک متغیر-همبسته در هر دو مرحله استفاده می‌شود. مرحله سوم، شامل اعتبارسنجی با استفاده از LST و AET تهیه شده از تصاویر 8 Landsat، است و در نهایت تبخیر تعرق شبیه‌سازی شده با تبخیر تعرق حاصل از روش پمن-مانتیث-فائق مقایسه می‌شود.

۴-۱- ریزمقیاس‌نمایی کوکریجینگ

هدف ریزمقیاس‌نمایی کوکریجینگ، ادغام مجموعه داده‌ها با وضوح فضایی متفاوت می‌باشد. تصویر کوکریجینگ شده با وضوح فضایی ریز به صورت رابطه (۱) نوشته می‌شود (رودریگوئز گالیانو و همکاران، ۲۰۱۲، ۵۱۹):

(۱)

$$Z_{u0}^{k0}(s_0) = \sum_{i=1}^M \alpha_i Z_u^k(s_i) + \sum_{j=1}^N \beta_j Z_v^l(s_j)$$

استان اصفهان و بخشی از استان‌های چهارمحال بختیاری، یزد و فارس قرار گرفته است. این حوضه وسیع دارای ارتفاع ۴۰۰ - ۱۱۰۰ متر از سطح دریا و دارای اقلیم فراخشک تا نیمه مرطوب با بارشی در حدود ۲۷۴ - ۹۵ میلیمتر است. حداقل و حداکثر دمای هوای آن به ترتیب برابر با ۱۰ و ۱۷ درجه سانتیگراد است.

۴-۲ تصاویر سنجش از دور

تصاویر ماهواره‌ای استفاده شده در این مطالعه از سنجنده‌ی MODIS (روزانه) تهیه شد. MODIS یکی از سنجنده‌های اپتیکال نصب شده بر روی ماهواره‌های Terra و Aqua با وضوح فضایی ۲۵۰ تا ۱۰۰۰ متری است. در این مطالعه، چند محصول از این سنجنده مانند MOD11A2(LST) - وضوح ۱۰۰۰ متر و شاخص MOD13Q1(NDVI) - وضوح ۲۵۰ متر) مورد استفاده قرار گرفته است.

علاوه بر سنجنده MODIS، از تصاویر لندست ۸ (هر ۱۶ روز) نیز استفاده شد. این ماهواره، تصاویر حسگر چندطیفی با وضوح فضایی ۳۰ متر، تصویر حسگر پانکروماتیک با وضوح فضایی ۱۵ متر و دو کanal حرارتی با وضوح فضایی ۳۰ متر را ارائه می‌کند. تصاویر هر دو ماهواره در ماه زوئن ۲۰۱۷ جمع آوری شد.

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (جغرافیا)

بررسی وضوح فضایی نقشه‌های تبخیر و تعرق واقعی در... / ۱۳۳

در رابطه (۲)، ماتریس معکوس C نشان دهنده واریوگرامها و کراس واریوگرامها میان دو RV در رابطه (۱) می‌باشد، که واریوگرام‌های تصاویر فضایی، Z_v^k پایین و Z_v^l بالا و کراس واریوگرام‌های بین آنها هستند. واریوگرام‌های تصاویر با رزولوشن فضایی بالا و پایین، به ترتیب با C_{vv}^{kk} و C_{vv}^{ll} نشان داده می‌شود. C_{vu}^{lk} یک کراس واریوگرام بین (' s') و $Z_v^l(s)$ است. h فاصله اقلیدسی فضایی بین مرکزوار s و s' از دو پیکسل می‌باشد (اتکینسون و همکاران، ۲۰۰۸: ۱۲۱).

دو واریوگرام $C_{u_0v}^{k_0l}(h)$ و $C_{u_0v}^{k_0k}(h)$ با استفاده از نظریه سیستم خطی بدست می‌آید، که به عنوان نقاط انتگرال‌گیری یا میانگین‌گیری درون یک پیکسل شناخته شده، می‌باشد (مدون، ۱۹۶۳؛ ۱۱۴: ۱۹۷۳؛ پاپولیس و پیلای، ۲۰۰۲: ۲۱۵).

$$Z_{u_0}^{k_0}(s_0) = \frac{1}{|u_0(s_0)|} \int_{u_0(s_0)} Z_{\bullet}^{k_0}(y) dy \quad (3)$$

که در آن $Z_{\bullet}^{k_0}$ یک تابع تصادفی (RF) از نوار طیفی k_0 در مختصات مرکزی در نقطه پشتیبانی \bullet است.

میانگین‌گیری یا انتگرال‌گیری در رابطه (۳) می‌تواند به عنوان یک کانولوشن موردن استفاده قرار گیرد که به پشتیبانی نقطه‌ای از RF و تابع پخش نقطه‌ای (PSF) در آن پیکسل مربوط می‌شود (رابطه ۴):

$$l_{u_0} = \begin{cases} \frac{1}{u_0(s_0)}, & y \in u_0(s_0) \\ 0, & \text{Otherwise} \end{cases} \quad (4)$$

$l_{u_0}(y)$ عنوان تابع پاسخ می‌تواند ثابت یا غیر ثابت باشد و در این مطالعه از تابع ثابت استفاده می‌شود. PSF می‌تواند با پشتیبانی u و v ، بوسیله $l_{u_0}(y)$ ، به پیکسل از تصویر، اعمال شود.

واریوگرام پشتیبانی نقطه‌ای $C_{\bullet\bullet}^{k_0k}(h)$ و کراس واریوگرام $C_{\bullet\bullet}^{k_0l}(h)$ را می‌توان با استفاده از کانولوشن و

$Z_{u_0}^{k_0}(s_0)$ یک متغیر تصادفی (RV) پیش‌بینی کوکریجینگ شده - ریزمقیاس‌نمایی شده است که نشان دهنده مقدار پیکسل در مکان مرکزوار s_0 با پشتیبانی u_0 و باند طیفی k_0 می‌باشد.

$Z_u^k(s_i)$ در پیکسل‌هایی با پشتیبانی i از تصویر با وضوح فضایی درشت و باند طیفی k می‌باشد و از N پیکسل استفاده می‌شود.

$Z_v^l(s_j)$ یک RV در پیکسل‌هایی با پشتیبانی j از تصویر با وضوح فضایی ریز و باند طیفی ۱ است و از M پیکسل استفاده می‌شود (رودریگوئز گالیانو و همکاران، ۲۰۱۲: ۵۱۹). در این مطالعه، پیکسل‌های مربوط به محصول LST MODIS رزولوشن درشت، به عنوان RV استفاده شده است، که با استفاده از پیش‌بینی کننده کوکریجینگ شده، ریزمقیاس‌نمایی شده است. k_0 بیانگر تصویر LST ریزمقیاس‌نمایی شده با پشتیبانی u_0 که معادل 250m است، k نشان دهنده یک محصول رزولوشن درشت LST MODIS با پشتیبانی V برابر ۱۰۰۰ متری، و N نشان دهنده محصول MODIS NDVI رزولوشن فضایی بالا با پشتیبانی V برابر 250m می‌باشد.

پارامترهای α_i و β_i به عنوان دو مجموعه بهینه از وزن‌های برآورد شده‌اند، که دارای حداقل واریانس خطای پیش‌بینی هستند $\{E\{[Z_{u_0}^{k_0}(s_0) - Z_u^k(s_i)]^2\}$. این وزن‌ها با حل سیستم کوکریجینگ برای برآورد مقدار پیکسل $Z_{u_0}^{k_0}(s_0)$ حاصل می‌گردند تا یک برآوردگر بدون تأثیر را ارائه دهند $E\{Z_{u_0}^{k_0}(s_0) - Z_v^l(s_j)\} = 0$. $CX = B$ سیستم کوکریجینگ توسط معادله ماتریس

$$\text{ارائه می‌شود (رابطه ۲):} \quad (2)$$

$$C = \begin{bmatrix} C_{vv}^{kk}(h_{MM}) & C_{Vv}^{kl}(h_{MN}) & 1 & 0 \\ C_{Vv}^{lk}(h_{NM}) & C_w^{kl}(h_{NN}) & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} C_{u_0v}^{k_0k} h_{01} \\ \vdots \\ C_{u_0v}^{k_0k} h_{0M} \\ C_{u_0v}^{k_0l} h_{01} \\ \vdots \\ C_{u_0v}^{k_0l} h_{0N} \end{bmatrix} \quad X = \begin{bmatrix} \alpha_1 \\ \vdots \\ \alpha_M \\ \beta_1 \\ \vdots \\ \beta_N \end{bmatrix}$$

Rn شار تابش خالص، G شار گرمای خاک، H شار گرمای محسوس و λE شار گرمای نهان اطلاعات ورودی به مدل SEBS از سه مجموعه تشکیل شده است: مجموعه اول شامل آلبیدوی سطح زمین، گسیلنندگی، دما، کسر پوشش گیاهی و شاخص سطح برگ گیاه و ارتفاع زبری. در صورت عدم دسترسی به اطلاعات گیاه، می‌توان NDVI را جایگزین کرد. مجموعه دوم شامل فشار بخار، دما، رطوبت و سرعت باد در ارتفاع مرجع است. سومین مجموعه شامل تابش خورشیدی ورودی و تابش طول موج بلند ورودی که به طور مستقیم می‌تواند اندازه‌گیری شود و یا به صورت خروجی مدل، پارامترسازی شود. پس از محاسبه جداگانه اجزای بیلان انرژی در رابطه، شار گرمای نهان برآورد می‌شود که در نهایت میزان تبخیر تعرق به دست می‌آید. اطلاعات ورودی به این مدل از سازمان هواشناسی کشور و تصاویر MODIS تهیه شد.

۲-۳-۴- محاسبه تبخیر و تعرق به روش پنمن-

مونیث- فائو

روش پنمن- مانیث- فائو یک روش ترکیبی برای تبخیر تعرق می‌باشد و بر مبنای اطلاعات اقلیمی تهیه شده و از رابطه (۹) تعیین می‌گردد (عظیمی و همکاران، ۱۳۹۴: ۷۶):

(۹)

$$ET = \frac{0.408\Delta(R_n - G) + \gamma[890/(T+273)]U_2(e_a - e_d)}{\Delta + (1 + 0.34U_2)}$$

ET : تبخیر تعرق گیاه مرجع (mm/d)

R_n : تابش خالص در سطح پوشش گیاهی (MJm⁻²d⁻¹)

T : میانگین دمای هوای (°C)

U_2 : سرعت باد در ارتفاع ۲ متری از سطح زمین (ms⁻¹)

$e_a - e_d$: کمبود فشار بخار در ارتفاع ۲ متری (KPa)

γ : ضریب رطوبتی (KPa °C⁻¹)

Δ : شیب منحنی فشار بخار (KPa °C⁻¹)

G: شار گرمای داخل خاک (MJm⁻²d⁻¹)

تابع پاسخ ضربه محاسبه کرد (مدرسون، ۱۹۷۳: ۱۱۴؛ پاپولیس و پیلای، ۲۰۰۲: ۲۱۵) (رابطه ۵ و ۶):

$$C_{u_0v}^{k_0k} = C_{..}^{k_0k}(h) * l_{u_0} * l_v(h) \quad (5)$$

$$C_{u_0v}^{k_0l} = C_{..}^{k_0l}(h) * l_{u_0} * l_v(h) \quad (6)$$

* بیانگر عملگر کانولوشن است.

۲-۳-۲- بازیابی LST

در مطالعه حاضر، LST از کanal‌های حرارتی 8 Landsat با استفاده از الگوریتم پنجره مجزا^۳ (SW) بازیابی می‌شود (جیمنز-مونوز و همکاران، ۱۴۰۲: ۲۰۱۴) (رابطه ۷):

$$T_s = T_i + c_1(T_i - T_j) + c_2(T_i - T_j)^2 + c_0 + (c_3 + c_4w)(1 - \varepsilon) + (c_5 + c_6w)\Delta\varepsilon \quad (7)$$

که در آن T_i و T_j دماهای درخشندگی در 8 Landsat و c_0 ترتیب در باند حرارتی ۱۰ و ۱۱ (کلوین)، c_1 میانگین قابلیت نشر در دو باند حرارتی و $\Delta\varepsilon$ اختلاف نشرمیان باند ۱۰ و باند ۱۱ است. c_2 ، گسیلنندگی، که بر اساس روش آستانه‌ای NDVI برآورد می‌شود (Yu et al., 2014). ضرایب c_3 به ۰.۶۶ داده‌های شبیه‌سازی شده (جیمنز-مونوز و همکاران، ۱۴۰۲: ۲۰۱۴) و w مقدار بخار آب جو (رن و همکاران، ۱۴۰۶: ۲۰۱۴) است.

۲-۳-۳- محاسبه تبخیر تعرق بیلان انرژی سطح

پایه‌ی اصلی الگوریتم‌های سنجش از دور برای محاسبه تبخیر تعرق، معادله بیلان انرژی است. مبنای محاسبات مدل SEBS توسط سو^۶ (۲۰۰۲) شرح داده شده است. معادله کامل بیلان انرژی به صورت ذیل بیان می‌شود (سو، ۲۰۰۲: ۱۱۲) (رابطه ۸):

$$R_n = G_0 + H + \lambda E \quad (8)$$

1- Matheron

2- Papoulis and Pillai

3- Split Window algorithm

4- Jimenez-Munoz et al

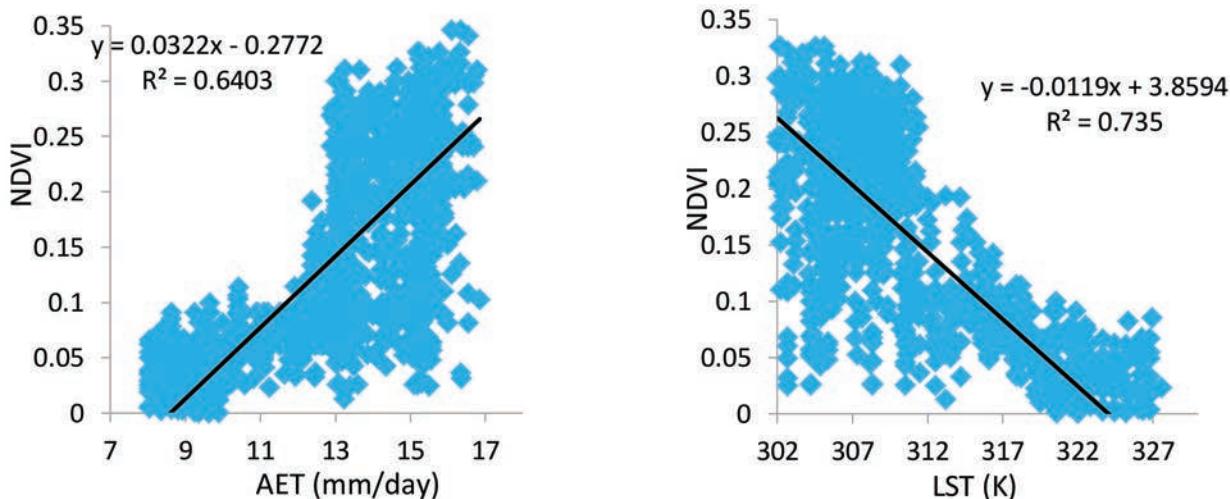
5- Ren et al

6- Su

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (جغر)
بررسی وضوح فضایی نقشه‌های تبخیر و تعرق واقعی در... / ۱۳۵

جدول ۱: معیارهای آماری برای مقایسه نتایج خروجی مدل

پارامتر آماری	توصیف	رابطه
Δ_i	درصد خطای برآورد مدل برای روز آم	$\frac{P_i - O_i}{O_i} \times 100$
MAPD ¹	میانگین درصد اختلاف مطلق	$\frac{100}{\bar{O}} \left[\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n P_i - O_i \right]$
RMSD ²	ریشه‌ی میانگین مربع اختلافات	$\left[\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (P_i - O_i)^2 \right]^{\frac{1}{2}}$



نگاره ۲: رابطه پراکنش متغیرهای LST و NDVI با AET (وضوح ۲۵۰ متری)

همکاران، ۱۳۹۶: ۱۱۵۰). در این جدول، P_i مقادیر خروجی مدل، O_i مقادیر مشاهداتی، n تعداد مشاهدات و $\bar{O} = \ln(O_i)$ است.

۳- بحث و نتایج

۳-۱- ریزمقیاس‌نمایی LST و AET

در مطالعه حاضر، میانگین LST برابر 312.5 کلوین ($SD = 1.74$) و متوسط AET روزانه برابر با 12.5 میلیمتر/روز ($SD = 0.86$) است. برای ریزمقیاس‌نمایی، رابطه متغیرهای LST و AET را با NDVI، به عنوان یک متغیر-همبسته بررسی کردیم. همچنین برای بررسی رابطه بین متغیرهای وضوح بزرگ با NDVI، هر دو متغیر LST و AET، از وضوح 1000

۴-۲- ارزیابی آماری و اعتبارسنجی

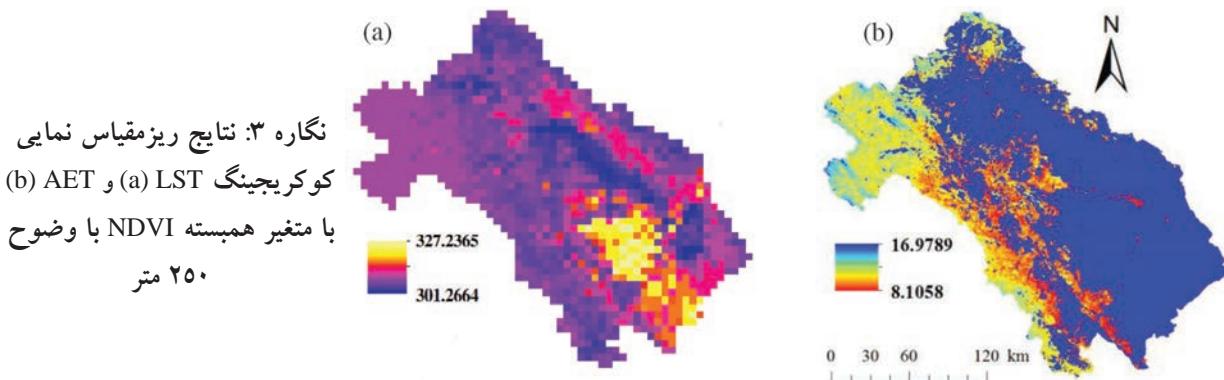
نتایج کوکریجینگ LST و AET ریزمقیاس‌نمایی، را با استفاده از تصاویر ماهواره Landsat 8 اعتبارسنجی نمودیم. با استفاده از کanal‌های حرارتی لندست ۸، یک مرجع LST با وضوح فضایی 30 متری برآورد گردید.

از الگوریتم SEBS به منظور تعیین AET از تصاویر Landsat 8 با وضوح فضایی 30 متری استفاده شد. صحت داده‌های AET ریزمقیاس‌نمایی شده، با مقایسه LST و AET بزرگ مقیاس‌نمایی شده (وضوح 250 متر) از Landsat 8 مورد ارزیابی قرار گرفت.

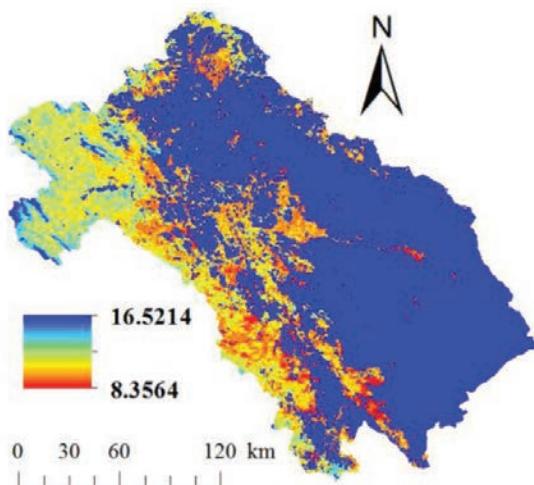
از معیارهای آماری جدول (۱) به عنوان شاخص‌های ارزیابی استفاده شد که میان خطای برآورد مدل هستند (محمد ابراهیم و

1- Mean Absolute Percent Difference

2- Root - Mean -Square Difference



پیکسل های اختلاطی که حاوی داده های خاک و پوشش گیاهی هستند، تغییر یافته است. همچنین مناطق باشدت بالای پوشش گیاهی که دارای LST پایین بوده اند، نسبت به سایر روش های ریزمقیاس نمایی تنها اندکی تغییر کرده اند (نگاره ۳).



۲-۳- مقایسه LST و AET ریزمقیاس نمایی شده با مقداری حاصل از تصاویر Landsat 8

به منظور اعتبارسنجی نتایج LST و AET ریزمقیاس نمایی شده، از داده های LST بدست آمده از Landsat 8 (LST) (مرجع) استفاده شد.

نگاره ۵ نمودار پراکنش LST مرجع با استفاده از الگوریتم Landsat 8 SW و LST با وضوح ۳۰ متر را نشان می دهد. در این نگاره برای مقایسه LST مرجع، با LST ریزمقیاس نمایی

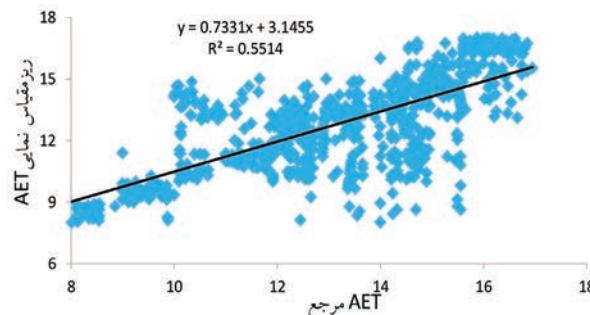
متري به ۲۵۰ متری دوباره نمونه برداری کردیم (نگاره ۲). در نگاره (۲) با وضوح ۲۵۰m، یک رابطه منفی خطی (r = -0.85) بین LST و NDVI و یک رابطه مثبت (r = 0.80) بین ET و NDVI وجود دارد. براساس این شکل، LST پایین ($<305km$)، نشانگر منطقه ای دارای پوشش گیاهی بیشتر ($NDVI > 0.3$) است و در نقاطی که LST بالاتر است، NDVI کم و یا فقدان پوشش گیاهی مشاهده می شود. در نتیجه، در نقاط با AET بالاتر ($> 12mm/day$)، پوشش گیاهی بیشتری مشاهده می شود.

نگاره ۳، LST و AET ریزمقیاس نمایی شده با (متغیر همبسته) را نشان می دهد. برای بررسی انطباق نتایج حاصل از ریزمقیاس نمایی کوکریجینگ، تصاویر LST و AET ریزمقیاس نمایی شده را با وضوح اصلی (۲۵۰ متر) مجدداً نمونه برداری کردیم. نتایج نشان داد که انحراف استاندارد مشاهداتی LST ریزمقیاس نمایی شده، از $k = 7/64$ و $s = 8/11$ برای AET از $2/14 mm/day$ تا $2/53$ متغیر بود. این تغییر کم، نشان می دهد تصاویر ریزمقیاس نمایی شده از نظر تغییر پذیری، به داده های اصلی شباهت قابل قبولی دارند.

نگاره ۴ نتایج حاصله از تبخیر تعرق واقعی SEBS (AET-SEBS) را، با استفاده از LST ریزمقیاس نمایی شده (به عنوان ورودی الگوریتم SEBS) نشان می دهد. نتایج حاصل از AET-SEBS در مقایسه با AET ریزمقیاس نمایی شده، مشابه است، اما تغییر پذیری بیشتری برای AET-SEBS مشاهده شد. دلیل آن استفاده از LST ریزمقیاس نمایی شده در این الگوریتم است و نقشه AET-SEBS با توجه به مناطق

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (جغر)
بررسی وضوح فضایی نقشه‌های تبخیر و تعرق واقعی در... / ۱۳۷

حاصل از الگوریتم SW و Landsat 8 (وضوح ۲۵۰ متر)

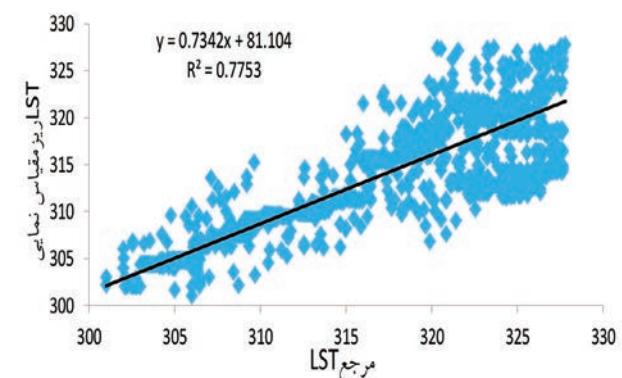


نگاره ۶: تفاوت میان AET ریزمقياس‌نمایی شده و مرجع حاصل از Landsat 8 (وضوح ۲۵۰ متر)

۳-۳- بررسی قطعیت برآورد LST و AET دریافتی از Landsat 8

در مقاله حاضر، محصولات LST و ET دریافتی از MODIS، با وضوح ۱۰۰۰ متر به ۲۵۰ متر، ریز مقیاس‌نمایی و محصولات LST و AET دریافتی از داده‌های ۸ نیز Landsat دریافتی از داده‌های ۸ نیز با همان وضوح بزرگ مقیاس‌نمایی شدند. سپس محصولات ریز مقیاس‌نمایی MODIS با محصولات بزرگ مقیاس‌نمایی ۸ Landsat (مرجع) اعتبارسنجی شدند. نمودارهای پراکنشی LST و ET ارتباط قوی بین محصولات هر دو ماهواره (Landsat 8 ($r = 0.91$) و MODIS ($r = 0.90$)) را نشان می‌دهند (نگاره ۷). در نگاره ۷، LST به شدت به ET واقعی مرتبط است و میانگین‌گیری نشان می‌دهد که متوسط مقادیر LST و AET ریز مقیاس‌نمایی شده و مرجع نزدیک

شده، رزولوشن LST مرجع، بوسیله کوکریجینگ از ۳۰ متر به ۲۵۰ متری بزرگ مقیاس نمایی شد. نتایج تحلیل‌های آماری نشان می‌دهد که LST میانگین در هر دو داده مشاهداتی و مرجع شبیه یکدیگر است، اما انحراف استاندارد آنها متفاوت است: برای LST ریز مقیاس‌نمایی شده، برابر با 7.764 k، در حالی که برای داده‌های LST مرجع برابر با 7.233 K است. که علت آن، اختلافات کوچک بین مقادیر محدوده‌ای آنها است. AET ریز مقیاس‌نمایی و مقادیر AET مرجع در تمام اطلاعات آماری بررسی شده، شبیه یکدیگر است و همبستگی معنی‌دار داشتند. مقادیر میانگین AET ریز مقیاس‌نمایی (13.11 mm/day) و AET مرجع (12.56 mm/day) دارای اختلاف ناچیز هستند (نگاره ۶)، که این اختلاف ناشی از AET پایین‌تر با LST بالاتر دریافتی از سنسور ۸ Landsat است.



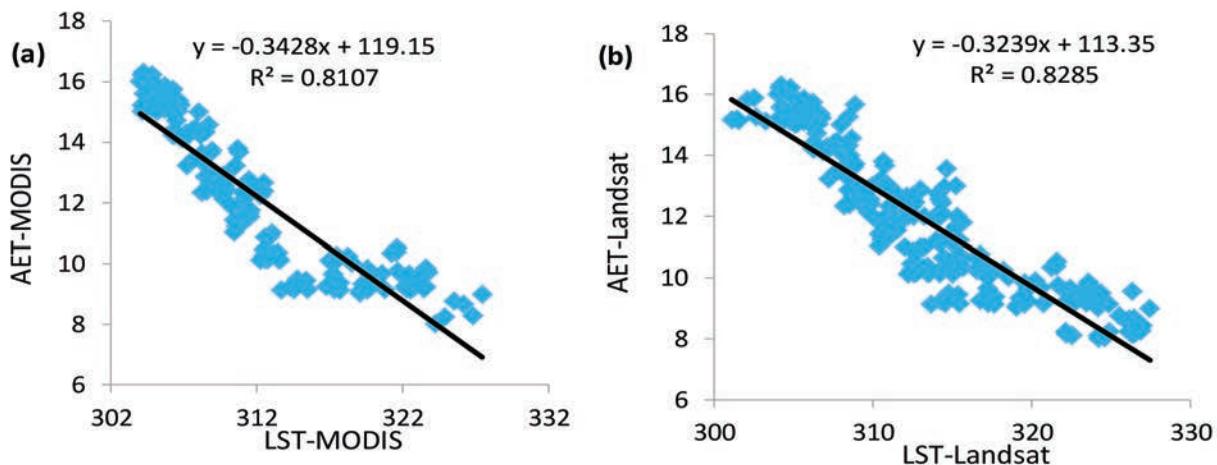
نگاره ۵: تفاوت میان LST ریز مقیاس‌نمایی شده و LST مرجع

جدول ۲- مقایسه بین LST ریز مقیاس‌نمایی (MODIS) با LST مرجع (Landsat 8)

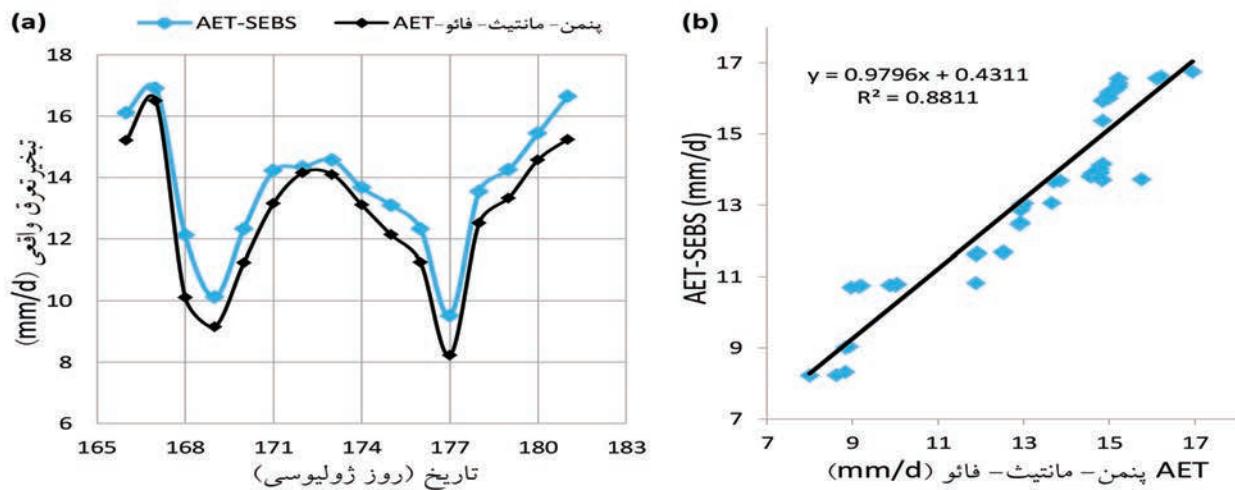
واحد: k	Min	Max	Mean	Sd	RMSE	r
Rیز مقیاس‌نمایی LST	۳۰۱/۱۱	۳۲۷/۸۶	۳۱۵/۲۸۱	۷/۶۴	۴/۴۳۶	۰/۷۸۲
مرجع LST	۳۰۱/۰۰۲	۳۲۷/۳۱	۳۱۲/۵۸۲	۷/۲۳		

جدول ۳- مقایسه بین AET ریز مقیاس‌نمایی (MODIS) با AET مرجع (Landsat 8)

واحد: (mm/day)	Min	Max	Mean	Sd	RMSE	r
Rیز مقیاس‌نمایی AET	۸/۰۱	۱۶/۹۹	۱۲/۵۶	۲/۱۴	۱/۶۶۶	۰/۷۳۱
مرجع AET	۸/۰۰	۱۶/۷۵	۱۳/۱۱	۲/۲۳		



نگاره ۷: مقایسه بین (a): AET و LST تهیه شده از MODIS از وضوح ۱۰۰۰ متر و (b): AET و LST حاصل از Landsat 8 از وضوح ۲۵۰ متر



نگاره ۸: (a): مقایسه مقادیر تبخیرتعرق روزانه حاصل از SEBS و روش پنمن- مانتیث- فائو و (b): همبستگی میان تبخیرتعرق حاصل از نتایج شبیهسازی با الگوریتم SEBS و تبخیرتعرق حاصل از روش پنمن- مانتیث- فائو

شبیهسازی و تبخیرتعرق حاصل از شبیهسازی 8 Landsat به یکدیگر هستند (جدول‌های ۲ و ۳). نگاره ۶، نشان دهندهٔ همبستگی بالای موجود، بین برای ۱۶ روز مختلف نشان دهندهٔ انطباق خوب بین مقادیر بدست آمده از تصاویر شبیهسازی شده و مقادیر حاصل از روش پنمن- مانتیث- فائو است. صالحی و همکاران (۱۳۹۷) نیز در بررسی امکان سنجی تولید نقشه‌های تبخیرتعرق به کمک الگوریتم بیلان انرژی سطح و تصاویر MODIS با قدرت تفکیک تصویر 8 Landsat دریافتند که نتایج شبیهسازی تبخیرتعرق با نتایج حاصل از روش پنمن-

داده‌های تبخیرتعرق حاصل از دو تصویر شبیهسازی شده و اصلی Landsat 8 برای دورهٔ مطالعاتی است. همچنین مقدار RMSE تبخیرتعرق حاصل از باندهای شبیهسازی شده در مقایسه با تبخیرتعرق حاصل از روش پنمن-مانتیث- فائو برابر ۲/۲۶ میلی‌متر برروز محاسبه شد. بر اساس هر دو نمودار در نگاره ۸، مقایسه نتایج تبخیرتعرق حاصل از

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (جغر)
بررسی وضوح فضایی نقشه‌های تبخیر و تعرق واقعی در... / ۱۳۹

استفاده از الگوریتم‌های SADFDT و "STARFM". سنجش از دور و GIS ایران. ۱۰(۳): ۱۲۳-۱۴۰.

۲. عظیمی، ع.، رنگزن، ک.، کابلی زاده، م.، خرمیان، م. ۱۳۹۴. "برآورد تبخیر و تعرق با استفاده از سنجش از دور، شبکه‌های عصبی مصنوعی و مقایسه نتایج آن با روش پنمن- مانثیث- فائو در باغات مرکبات شمال خوزستان." سنجش از دور و سامانه اطلاعات جغرافیایی در منابع طبیعی. ۶(۴): ۷۵-۶۱.

۳. محمد ابراهیم، مهدی.، محمد رضاپور، احمد.، اکبرزاده مقدم سه قلعه، هادی.، ۱۳۹۶. "ارزیابی مدل سیس در برآورد تبخیر تعرق واقعی با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای مودیس در مقیاس منطقه‌ای (مطالعه موردی: دشت سیستان)." مجله اکوهیدرولوژی، ۴(۴): ۱۱۵۰-۱۱۴۱.

4. Atkinson, P.M. 2013. "Downscaling in remote sensing," International Journal of Applied Earth Observation and Geoinformation, 22:106-114. <https://doi.org/10.1016/j.jag.2012.04.012>

5. Brisco, B., R.J. Brown., T. Hirose., H. McNairn., K. Staenz. 2014 "Precision agriculture and the role of remote sensing: a review." Can. J. Rem. Sens, 24:315-327. <http://dx.doi.org/10.1080/07038992.1998.10855254>

6. Caroline, M., F.Gevaert., J. Gercia-Haro. 2015. "A comparison of STARFM and an unmixing based algorithm for Landsat and MODIS data fusion." Remote Sensing of Environment, 156:34-44. <http://dx.doi.org/10.1016/j.rse.2014.09.012>

7. Emelyanova, I.V., T.R. McVicar., T.G. Van Niel., L.T. Li., A.I.J. Van Dijk. 2013. "Assessing the accuracy of blending Landsat MODIS surface reflectances in two landscapes with contrasting spatial and temporal dynamics: A framework for algorithm selection." Remote Sensing of Environment, 133:193-209. <http://dx.doi.org/10.1016/j.rse.2013.02.007>

8. Gao, F., J. Masek., M. Schwaller., F. Hall. 2006. "On the blending of the Landsat and MODIS surface reflectance: Predicting daily Landsat surface reflectance." IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing, 44(8):2207-2218. <http://dx.doi.org/10.1109/TGRS.2006.872081>

9. Gowda, P.H., J.L. Chavez., P.D. Colaizzi., S.R. Evett., T.A. Howell., J.A. Tolk. 2007. "ET mapping for agricultural water management: present status

مانثیث- فائو انطباق نسبتاً خوبی داشته است.

۴- نتیجه‌گیری

بررسی اثرات ریزمقیاس‌نمایی کوکریجنگ دمای سطح زمین، در برآورد تبخیر و تعرق واقعی در حوضه زاینده‌رود، نشان داد که، ریزمقیاس‌نمایی کوکریجنگ، به خوبی بر تصاویر سنجنده MODIS اعمال شد و نقشه‌ی LST هموار را تحت تأثیر اطلاعات نسبتاً هموار NDVI تولید نمود. روش کوکریجنگ با مدل واریوگرام و کراس واریوگرام‌ها از نظر میزان معیارهای خطای نتایج قابل قبول و مناسبی ارائه داد. همچنین روش ریزمقیاس‌نمایی کوکریجنگ، بر سایر محصولات تصویری ماهواره‌ای که در آن یک رابطه قوی بین یک متغیر قابل پیش‌بینی و یک متغیر- همبسته وجود دارد، نیز قابل اعمال است. روش AET-SEBS در مقایسه با AET حاصل ریزمقیاس‌نمایی شده، نتایج قابل قبولی دارد، اما AET از الگوریتم SEBS، به دلیل استفاده از LST ریزمقیاس‌نمایی شده، تغییرپذیری بیشتری دارد. به علاوه نقشه‌های AET-SEBS تحت تأثیر داده‌های خاک، پوشش گیاهی و هواشناسی، تغییر می‌کند. در نقشه AET-SEBS، مناطق با شدت بالای پوشش گیاهی که دارای LST پایین بوده‌اند، نسبت به سایر روش‌های ریزمقیاس‌نمایی تنها اندکی تغییر کرده‌اند. بنابراین می‌توان اذعان داشت که، نتایج تخمین و ریزمقیاس‌نمایی تبخیر و تعرق با روش کوکریجنگ تفاوت فاحشی با محصول SEBS ندارند و تقریباً نزدیک به هم هستند. استفاده از الگوریتم SEBS و کوکریجنگ برای تولید تبخیر تعرق‌های روزانه با قدرت تفکیک مکانی ۳۰ متر برای مناطق همگن توصیه می‌شود. همچنین برای اهداف مدیریتی مرتبط با تعیین نقشه‌های AET روزانه در رزولوشن‌های فضایی ریزتر که هر روزه در دسترس هستند، نیازمند پیشرفت‌های بیشتری است.

منابع و مأخذ

1. صالحی، ح.، شمس الدینی، ع.، میرلطیفی، س.م. ۱۳۹۷. "ریزمقیاس‌نمایی تصویر مادیس به منظور تهیه نقشه تبخیر تعرق روزانه با قدرت تفکیک تصویر لندست با

- 019.1643531
18. Papoulis, A., Pillai, S.U., 2002. Probability, Random Variables, and Stochastic Processes.
19. Rao, M, Z. Silber-Coats., S. Powers., L. Fox III & A. Ghulam. 2017. "Mapping drought-impacted vegetation stress in California using remote sensing." *GIScience & Remote Sensing*, 54:2, 185-201, DOI: 10.1080/15481603.2017.1287397
20. Ren, H., C. Du, Q. Qin., R. Liu., J. Meng., J. Li. 2014 "Atmospheric water vapor retrieval from Landsat 8 and its validation. In: 2014 IEEE Geoscience and Remote Sensing Symposium." IEEE, 3045–3048. <http://dx.doi.org/10.1109/IGARSS.2014.6947119>.
21. Rodriguez-Galiano, V., E. Pardo-Iguzquiza., M. Sanchez-Castillo., M. Chica-Olmo., M. Chica-Rivas. 2012. "Downscaling Landsat 7 ETM+ thermal imagery using land surface temperature and NDVI images." *Int. J. Appl. Earth Obs. Geoinf*, 18:515– 527. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jag.2011.10.002>.
22. Roy, D.P., Ju, J., Lewis, P., Schaaf, C., Gao, F., Hansen, M., et al. (2008) Multi-temporal MODIS Landsat data fusion for relative radiometric normalization, gap filling, and prediction of Landsat data." *Remote Sensing of Environment*, 112(6):3112 -3130. <http://dx.doi.org/10.1016/j.rse.2008.03.009>
23. Senay, G.B., Budde, M., Verdin, J.P., Melesse, A.M., 2007. A coupled remote sensing and simplified surface energy balance approach to estimate actual evapotranspiration from irrigated fields. *Sensors* 7, 979–1000. <http://dx.doi.org/10.3390/s7060979>.
24. Su, Z. 2002. "The Surface Energy Balance System (SEBS) for estimation of turbulent heat fluxes. *Hydrol. Earth Syst. Sci*, 6:85–100. <http://dx.doi.org/10.5194/hess-6- 85-2002>.
25. Szabó, S., L. Elemér., Z. Kovács., Z. Püspöki., A. Kertész., S. Kumar Singh & B. Balázs. 2019. "NDVI dynamics as reflected in climatic variables: spatial and temporal trends – a case study of Hungary." *GIScience & Remote Sensing*, 56:4, 624-644, <http://dx.doi.org/10.1080/15481603.2018.1560686>
26. Tang, Y., P.M. Atkinson., J. Zhang. 2015. "Downscaling remotely sensed imagery using area-to-point cokriging and multiple-point geostatistical simulation." *ISPRS J. Photogramm. Rem. Sens*, 101:174–185. <http://dx.doi.org/10.1016/j.isprsjprs.2014.12.016>
- and challenges." *Irrig. Sci*, 26:223–237. <http://dx.doi.org/10.1007/s00271-007-0088-6>
10. Ha, W., P.H. Gowda., T.A. Howell. 2013 "A review of downscaling methods for remote sensing-based irrigation management." *Journal of Irrigation Science*, 31: 831-850. <http://dx.doi.org/10.1007/s00271-012-0331-7>
11. Ha, W., H. Prasanna., P.H. Gowda ., A. Terry., T.A. Howell. 2013. "Downscaling of Land Surface Temperature Maps in the Texas High Plains with the TsHARP Method." *GIScience & Remote Sensing*, 48(4):583-599.<https://doi.org/10.2747/1548-1603.48.4.583>
12. Ha, W., P.H. Gowda., T.A. Howell. 2012. "A review of potential image fusion methods for remote sensing-based irrigation management: part II." *Irrig. Sci*, 31:851–869. <http://dx.doi.org/10.1007/s00271-012-0340-6>
13. Jimenez-Munoz, J.C., J.A. Sobrino., D. Skokovic., C. Mattar., J. Cristobal. 2014 "Land surface temperature retrieval methods from Landsat-8 thermal infrared sensor data." *IEEE Geosci. Rem. Sens. Lett*, 11:1840–1843. <http://dx.doi.org/10.1109/LGRS.2014.2312032>.
14. Lopes, J.D., L.N. Rodrigues., H.M, Acioli Imbuzeiro & F.F. Pruski. 2019. "Performance of SSEBop model for estimating wheat actual evapotranspiration in the Brazilian Savannah region." *International Journal of Remote Sensing*, 40:18, 6930-6947. <http://dx.doi.org/10.1080/01431161.2019.1597304>
15. Mahour, M., V. Tolpekin., A. Stein., A. Sharifi. 2017 "A comparison of two downscaling procedures to increase the spatial resolution of mapping actual evapotranspiration." *ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing*, 126:56-67. <http://dx.doi.org/10.1016/j.isprsjprs.2017.02.004>
16. Mahour, M., A. Stein., A. Sharifi., V. Tolpekin. 2015. "Integrating super resolution mapping and SEBS modeling for evapotranspiration mapping at the field scale." *Precis. Agric*, 1–28. <http://dx.doi.org/10.1007/s11119-015-9395-8>.Matheron, G., 1963. Principles of geostatistics. *Econ. Geol*. 58, 1246–1266. <http://dx.doi.org/10.2113/gsecongeo.58.8.1246>.
17. Ochege, F.U., L. G. Luo., M.C. Obeta., G. Owusu., E. Duulatov., L. Cao. 2019. "Mapping evapotranspiration variability over a complex oasis-desert ecosystem based on automated calibration of Landsat 7 ETM+ data in SEBAL." *GIScience & Remote Sensing* Published online: 16 Jul 2019. <https://doi.org/10.1080/15481603.2019.1625001>